

Teelaarde onderzoek

Kwaliteit van teelaarde bepalen

Wat is teelaarde?

Volgens SB250 versie 4.1 hoofdstuk 3:

‘Teelaarde is consistente grond die de bovenste, visueel te onderscheiden bodemlaag vormt waarin planten groeien.’

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

De ideale bodem

- Een goede waterdoorlaatbaarheid
- Aanwezigheid van bodemleven
- Niet verdicht (dus zuurstof in de ondergrond aanwezig)
- Vruchtbare bodem

Wat kunnen we meten/analyseren?

- Textuur
- Zuurtegraad
- Organische stofgehalte
- Nutriënten
- EC-waarde
- Fytotoxiciteit

= Standaard analysepakket teelaarde SB250

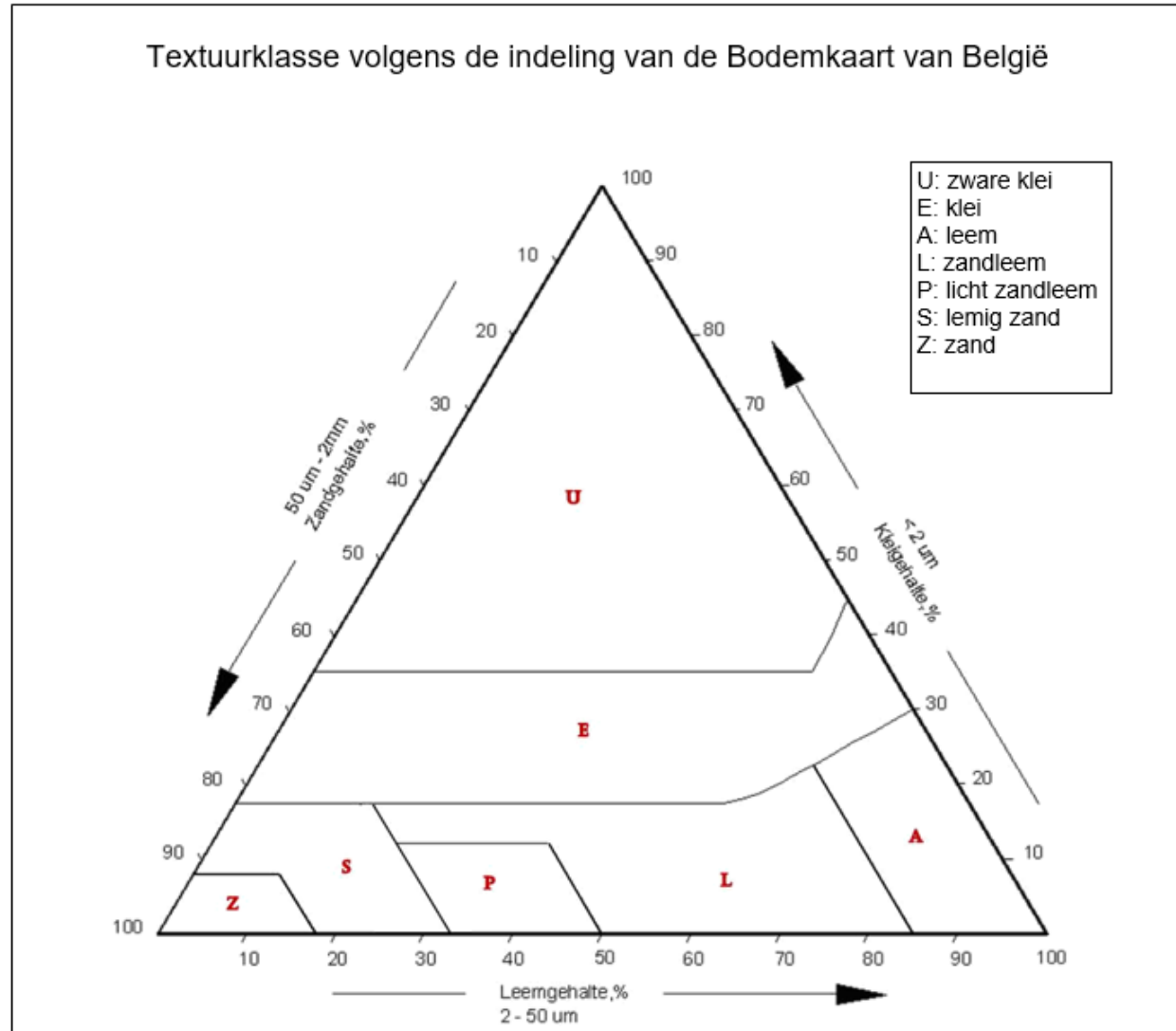
Resultaten vergelijken met streefwaarde opgenomen in SB250

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Textuur

= Korrelgroottesamenstelling

- De optimale waarde voor pH, organische stof en andere nutriënten is afhankelijk van de textuur
- De textuur bepaald ook hoe gevoelig de bodem voor verdichting is.

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Textuur

Zuurtegraad of pH

*figuur: Beschikbaarheid van voedingselementen in functie van de pH (hier zandbodem)
Hoe breder de balk hoe groter de beschikbaarheid bij de vermelde pH (BAC, www.baconline.nl).*

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Textuur

Zuurtegraad of pH

Organische stof → Invloed op bodemkwaliteit en bodemvruchtbaarheid

- Bodemstructuur en waterhuishouding
- Bodemleven
- Reservoir en bron van voedingselementen

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Textuur

Zuurtegraad of pH

Organische stof

Nutriënten

De bodemvruchtbaarheid wordt bepaald door de hoeveelheid plantbeschikbare voedingselementen in de bodem

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Kaliumgebrek
(Van Prooijen, 2016)

Magnesiumgebrek
(Tenuit en Piot, 1954)

Fosforgebrek

© Stan Deckers, 2014

**Ijzergebrek als
gevolg van een te
hoog calciumgehalte**
(Van Prooijen, 2016)

Wat bepaalt de kwaliteit van teelaarde?

Textuur

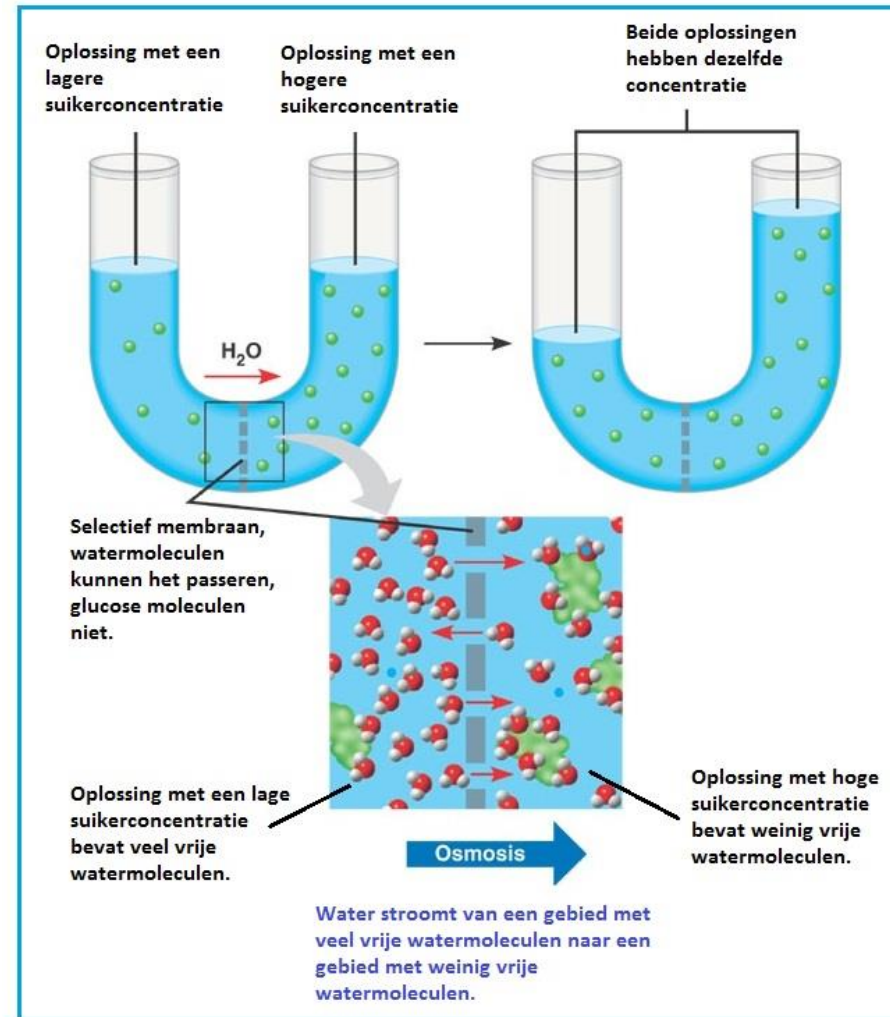
Zuurtegraad of pH

Organische stof

Nutriënten

EC-waarde

Fytotoxiciteit

Teelaarde onderzoek i.k.v. grondverzet

Wegenisproject Zaventem

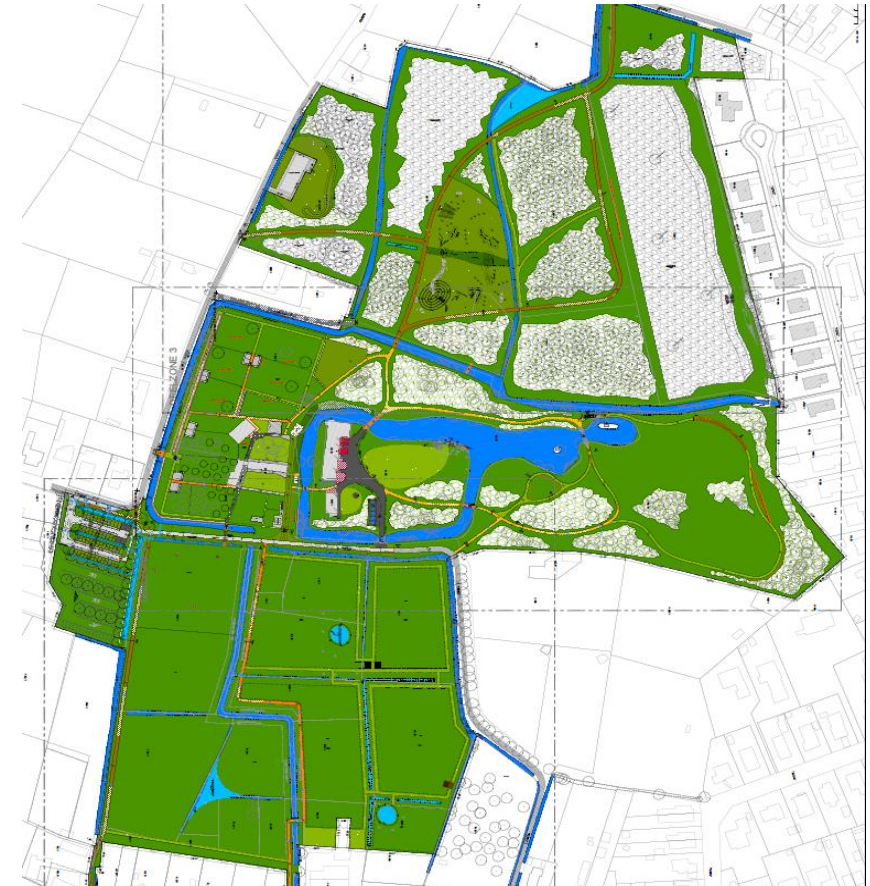

Grondverzet: wegenis- en rioleringswerken, waarbij de berm heraangelegd wordt.

→ Hergebruik teelaarde ter plaatse

Nieuwe fiets- en wandelpaden Gent

Grondverzet: land- en natuurherinrichtingswerken

Teelaarde onderzoek i.k.v. grondverzet: Bemonstering

Wegenisproject Zaventem

Bemonstering berm:

- Historiek: berm
  - Belgische bodemkaart: leembodem/vergrave zone
- Samenstelling 3 mengmonsters (ca. 30 cm-mv): ca. 20B/MM

Nieuwe fiets- en wandelpaden Gent

Bemonstering weiland: 3 aan te leggen paden

- Historiek: weiland
  - Belgische bodemkaart: droge lichte/matig natte zandleembodem
- Samenstelling 3 mengmonsters (ca. 30 cm-mv): 20B/MM

Teelaarde onderzoek i.k.v. grondverzet:

Resultaten & Advies

Wegenisproject Zaventem

➤ MHC: 211 en 419 (arseen)

➤ Teelaarde:

Textuur: Zandleem

Mg > vereiste waarde

Ca > vereiste waarde

pH > vereiste waarde

→ Hoge calcium en pH komt vaak voor in verstedelijkte gebieden

Zomereik

Eenstijlige meidoorn

Advies: Lokaal de grond verbeteren (in plantgat)

➤ Nieuwe teelaarde

➤ Zure turf aanbrengen (pH ↓)

➤ + waterhuishouding moet in orde zijn (verdichting voorkomen)

Teelaarde onderzoek i.k.v. grondverzet:

Resultaten & Advies

Nieuwe fiets- en wandelpaden Gent

➤ MHC: 211

➤ Teelaarde:

Textuur: Lemig zand

K < vereiste waarde

Advies:

- Kaliumgehalte optimaliseren op basis van een K-bemesting
- Geschikte teelaarde
- Aandachtspunten bij afgraven en stockeren van grond om verdichting te voorkomen:
  - Geen grondwerken bij nat weer
  - Net bewerkte grond niet betreden (zeker niet met zware machines)
  - Leg werfwegen aan
  - Hopen niet hoger dan 1.5 m (conform SB250)
  - Grond niet nat stockeren

Bedankt voor het luisteren

Zijn er nog vragen?

cberx@bdb.be

jdillen@bdb.be